

Nazar Singh v. Munshi Singh (Narula, J.)

ਅਪੀਲੀ ਸਿਵਲ

ਆਰਐਸ ਨਰੂਲਾ ਜੇ .

ਨਾਜ਼ਰ ਸਿੰਘ, - ਅਪੀਲਕਰਤਾ

ਬਨਾਮ

ਮੁਨਸ਼ੀ ਸਿੰਘ, - ਜਵਾਬਦਾਤਾ

1968 ਦੀ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 518

y

ਦਸੰਬਰ 1, 1969

ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ (1908 ਦਾ V) -ਆਰਡਰ 20 ਨਿਯਮ 14 -ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਲਈ ਫਰਮਾਨ-ਫਰਮਾਨ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਠੋਸ ਪਾਲਣਾ-ਕੀ ਇਸਦਾ ਲਾਭ ਲੈਣ ਲਈ ਕਾਫੀ ਹੈ-ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਪਾਲਣਾ-ਕੀ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ - ਪੂਰਵ -ਇੰਪਸਨ ਆਰਡਰ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ — “ਅਦਾਲਤ” ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪੈਸੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਹਨ—ਚਾਹੇ ਅਪੀਲੀ ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਦਾਲਤ — ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਗਲਤੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਡਿਕਰੀ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ — ਪ੍ਰੀ-ਐਪਟਰ — ਕੀ ਅਜਿਹੇ ਗੈਰ ਪਾਲਣਾ ਲਈ ਦੁੱਖ.

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਟਰ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫਰਮਾਨ ਦਾ ਫਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਹ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੇ ਆਰਡਰ 20 ਦੇ ਨਿਯਮ 14 ਦੇ ਅਧੀਨ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਲਗਾਏ ਗਏ ਪੂਰਵ-ਇੰਪਸਨ ਫਰਮਾਨ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਕਾਫੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਜੋਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਫਰਮਾਨ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਦੇ ਹਰ ਸੰਭਾਵੀ ਹਾਈਪਰਟੈਕਨੀਕਲ ਵੇਰਵਿਆਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਪਾਲਣਾ ਹੈ ਜੋ ਇਕੱਲੇ ਹੀ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਟਰ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਸਿਰਫ਼ ਤੱਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾਉਣ ਵਾਲੇ ਪੈਸੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਾਉਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਸਿੱਧੇ ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਸੱਚਮੁੱਚ ਗਲਤੀ ਕਾਰਨ ਇਸ ਨੂੰ ਉਸੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਦੀ ਇੱਕ ਗਲਤ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੂਲ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਹੀ ਫਰਮਾਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। (ਪਰਾ 12)

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਡ ਦੇ ਆਰਡਰ 20 ਨਿਯਮ 14(1) ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ “ਅਦਾਲਤ” ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰੇ ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਡਿਕਰੀ ਪਾਸ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ ਇਹ ਲੋੜੀਂਦੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਪੈਸੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਾਧੂ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਜਦੋਂ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਪੈਸੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ, ਉਹ ਅਦਾਲਤ ਜੋ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ ਲਈ ਡਿਕਰੀ ਪਾਸ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ > ਅਪੀਲੀ ਡਿਕਰੀ ਦੇ ਉਲਟ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ ਆਰਡਰ 20 ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ

ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰੇਗੀ। ਨਿਯਮ 14(1)।

(ਪਰਾ ੬)

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਲਈ ਇਸ ਤੋਂ ਉੱਚਾ ਕੋਈ ਸਿਧਾਂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਕੰਮ ਕਿਸੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦਾ ਇਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਕੋਈ ਨੁਕਸਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ, ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਸ ਨੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਪਰ ਉਸ ਗਲਤੀ ਲਈ। ਇਸ ਲਈ ਜਿੱਥੇ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇੱਕ ਗਲਤੀ ਇੱਕ ਪੂਰਵ-ਨਿਰਮਾਣ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਟਰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇੱਕ ਟੋਏ ਵਿੱਚ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਖੁਦ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਟਰ ਨੂੰ ਟੋਏ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਲਿਆਵੇ। ਉਸ ਨੂੰ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਦੋਂ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਗਲਤੀ ਅਤੇ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਗੈਰ-ਅਨੁਪਾਲਨ ਵਿੱਚ ਕਾਫੀ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ ਹੈ।

(ਪਰਾ 15)

ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ, ਮਿਤੀ 8 ਨਵੰਬਰ, 1967, ਸ਼੍ਰੀ ਕੇ. ਕੇ. ਗਰਗ, ਸਬ-ਜੱਜ, III ਕਲਾਸ, ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ, ਮਿਤੀ 24 ਜੂਨ, 1967 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਧਾਰਕ ਨੇ II ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਦੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ II ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਦੇ ਡਿਕਰੀ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਉਸਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਬਲਰਾਜ ਬਹਿਲ ਐਡਵੋਕੇਟ ਸੀ .

KL SACHDEVA , ਇੱਕ ਵਕੀਲ , ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ.

NARULA , J.-ਇਸ ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਸ਼ਨ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਦੋ ਸਵਾਲ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਅਰਥਾਤ: -

- (i) ਕਾਰਡਰ 20, ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਦੇ ਨਿਯਮ 14 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਪਾਲਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਡਿਕਰੀ-ਹੋਲਡਰ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਡਿਕਰੀ ਦੇ ਲਾਭਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਜਾਂ ਕੀ ਇਸਦੀ ਠੋਸ ਪਾਲਣਾ ਅਜਿਹੇ ਆਰਡਰ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਕਾਫੀ ਹਨ; ਅਤੇ
- (ii) ਪਹਿਲੇ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ , ਜਿਸ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਵਾਧੂ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਰੁਪਏ ਦਾ 1,050

Nazar Singh v. Munshi Singh (Narula, J.)

(2) ਕੇਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਤੱਥ ਇਹ ਹਨ ਕਿ 5 ਸਤੰਬਰ 130, 19 ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਰੁਪਏ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਡਿਕਰੀ ਪਾਸ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। 2,950 ਦਸੰਬਰ 30, 1964 ਨੂੰ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਕਿ ਲੋੜੀਂਦੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਡਿਕਰੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ

ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ, ਡਿਕਰੀ ਧਾਰਕ ਦੁਆਰਾ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਪੈਸੇ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ, ਮਿਤੀ 20 ਅਕਤੂਬਰ, 1965 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, ਰੁਪਏ ਦੀ ਵਾਧੂ ਰਕਮ ਦੁਆਰਾ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। 1,050, ਜੋ ਕਿ 15 ਜਨਵਰੀ, 1966 ਨੂੰ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ 'ਤੇ ਅਪੀਲੀ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ, ਕਿ ਡਿਕਰੀ-ਧਾਰਕ ਨੇ ਲੋੜੀਂਦੀ ਵਾਧੂ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ 1,050 ਰੁਪਏ ਦਿੱਤੇ ਅਤੇ V ਅਪੀਲੀ ਡਿਕਰੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਲੋੜੀਂਦੀ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ, ਪਰ ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਰਕਮ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ, ਜੋ ਕਿ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਲਈ ਵੈਡੀ-ਡਿਫੈਂਡੈਂਟ-ਜਜਮੈਂਟ-ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ। ਵਾਧੂ ਰਕਮ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 24 ਜੂਨ, 1967 ਨੂੰ ਰੱਖੀ, ਕਿ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਵਾਧੂ ਰਕਮ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਸੇ ਖੋਜ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਡਿਕਰੀ-ਧਾਰਕ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ਾਂਤੀ ਸਵਰੂਪਾ, ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ 8 ਨਵੰਬਰ, 1967 ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ।

(3) ਪਹਿਲੀ ਏਪੀ ਪੈਲੇਟ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਡਿਕਰੀ ਦੇ ਓਪਰੇਟਿਵ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਜ਼ਬਾਨੀ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਥੇ ਇਹੀ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਜਾਪਦਾ ਹੈ:-

(1) "ਉਹ ਨਾਜ਼ਰ ਸਿੰਘ ਹੁਣ ਹੋਰ ਰੁਪਏ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣਾ ਹੈ। ਮੁਨਸ਼ੀ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਅਧੀਨ ਜੱਜ, II ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ (ਭਾਵ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ) ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ 15 ਜਨਵਰੀ, 1966 ਨੂੰ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ 1,050;

(2) ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਹ (ਨਾਜ਼ਰ ਸਿੰਘ) ਉਕਤ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। 1,050 ਉਕਤ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ (1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਜਾਂ ਇਹ ਕਿ ਉਹ ਰੁਪਏ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਸੀ। 30 ਦਸੰਬਰ, 1964 ਨੂੰ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ 2,950, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।"

ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਟਿਵ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਨੂੰਈਆ ਲਾਈ ਬਨਾਮ ਮੁਹੰਮਦ ਸ਼ਾਫ਼ਤ ਖ਼ਾਨ (1) ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਚੀਫ਼ਿਸ, ਜੇ. ਦੀ ਸਿੰਗਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਅਜ਼ਾਇਆ ਪ੍ਰਸਾਦ ਬਨਾਮ ਗੋਬਿੰਦ ਪ੍ਰਸਾਦ (2) ਵਿੱਚ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਦੋ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ, ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕਿ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਇੱਕ ਵਿਵਹਾਰਕ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ

(1) (1913) 18 ਆਈ.ਸੀ. 600.

(2) (1923) IC 1034 ਦਾ 71—AIR 1923 ਸਭਾ 230.

ਸੁਰਜਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਹਰਚਰਨ ਸਿੰਘ (3) ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਵਿਆਖਿਆ ਜੋ ਕਿ ਜਥਾੜੇ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਨੂੰ ਰੋਕਦੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਦੋ ਵਿਆਖਿਆਵਾਂ ਸੰਭਵ ਹੋਣ। ਕਿਉਂਕਿ ਡਿਕਰੀ-ਧਾਰਕ ਨੇ ਅਪੀਲੀ ਡਿਕਰੀ ਵਿੱਚ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਾ ਤਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਡਿਕਰੇਟਲ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਬਾਰੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਫੈਸਲੇ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਡਿਕਰੀ-ਧਾਰਕ ਨੇ, ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਟਿਵ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਡਿਕਰੀ ਦੀਆਂ ਖਾਸ ਲੋੜਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਸਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਅਪੀਲੀ ਫਰਮਾਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਖਾਰਜ ਹੋ ਗਿਆ।

(4) ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਡਿਕਰੀ-ਧਾਰਕ ਦੀ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਉੱਘੇ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਜਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਦੇ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਵਿਅੰਗਾਤਮਕ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅੰਤਮ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਿਰਫ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(5) ਡਿਕਰੀ ਧਾਰਕ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਬਲਰਾਜ ਬਹਿਲ ਨੇ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ: -

- (i) ਕਿ ਉਸਦੇ ਮੁਵੱਕਿਲ ਨੇ ਅਪੀਲ ਦੇ ਲੇਟ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸ਼ਨ ਡਿਕਰੀ ਦੀ ਕਾਫੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਕਿ ਉਸਨੇ ਡਿਕਰੀ ਦੁਆਰਾ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਤਮਕ ਸਾਰੀ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਕਿ ਰਕਮ ਉਸੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਕਿ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲੀ ਅਦਾਲਤ ਇੱਕੋ ਕਸਬੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਤੋਂ ਪੱਥਰ ਦੀ ਦੂਰੀ 'ਤੇ ਹਨ;
- (ii) ਕਿ ਜੇਕਰ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਡਿਕਰੀ-ਧਾਰਕ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਉੱਥੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ, ਪਰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ, ਤਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਉਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਹੁਣ ਇਸ ਲਈ ਜੁਰਮਾਨਾ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਵਧੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸ਼ਨ ਪੈਸੇ ਦੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਅਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵਧੀਕ ਜਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਦੀ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਲਤੀ ਸੀ।

(3) 1967 PLR 325

(6) ਸੀਡਰ ਦੇ ਆਰਡਰ 20 ਦੇ ਨਿਯਮ 14 ਦਾ ਉਪ-ਨਿਯਮ (1) ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਖਰੀਦ-ਪੈਸੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸ਼ਨ ਡਿਕਰੀ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ

Nazar Singh v. Munshi Singh (Narula, J.)

ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਡਿਕਰੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦਿਨ ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਿਸ ਦਿਨ ਖਰੀਦ-ਪੈਸੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਵਿੱਚ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰੇਗਾ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਜੇਕਰ ਖਰੀਦ ਦੇ - ਪੈਸੇ ਅਤੇ ਖਰਚੇ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ, ਡਿਕਰੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਲਾਗਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। . ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਕੇ.ਐਲ. ਸਚਦੇਵਾ ਦੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਅਪੀਲੀ ਡਿਕਰੀ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਖਾਸ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬਕਾਇਆ ਰਾਸ਼ੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣੀ ਸੀ, ਡਿਕਰੀ -ਧਾਰਕ ਫਰਮਾਨ ਦੇ ਫਲਾਂ ਦਾ ਆਨੰਦ ਤਾਂ ਹੀ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਸਨੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਸਨੇ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਈ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਉਸਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਉਹ ਇਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਲਈ ਨਿਯਮ 14 ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ (1) ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਤੋਂ ਤਾਕਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ "ਖਰੀਦ ਦੇ ਪੈਸੇ ਦਾ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ" ਅਤੇ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਗਈ ਭਾਸ਼ਾ ਤੋਂ। (b) ਨਿਯਮ 14 ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ (1) ਦਾ ਜੋ ਇਹ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਖਰੀਦ-ਪੈਸੇ ਅਤੇ ਲਾਗਤਾਂ (ਜੇ ਕੋਈ ਹਨ) "ਇੰਨੀ ਅਦਾਇਗੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ" ਤਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਲਾਗਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਵਕੀਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯਮ 14(1) ਵਿੱਚ "ਅਦਾਲਤ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਹੈ, ਅਤੇ "ਇੰਨਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਾ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਫਰਮਾਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੈਂ ਇਹ ਦੱਸ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਰਤਮਾਨ ਵਿੱਚ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਮੈਂ ਸ੍ਰੀ ਕੇ.ਐਲ. ਸਚਦੇਵਾ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ। ਆਰਡਰ 20 ਨਿਯਮ 14(1) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ "ਅਦਾਲਤ" ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਡਿਕਰੀ ਪਾਸ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਅਨੁਰੂਪ ਇਹ ਲੋੜੀਂਦੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਪੈਸੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਾਧੂ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਜਦੋਂ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਪੈਸੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਡਿਫੀਅਰ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ, ਅਜਿਹੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ ਲਈ ਡਿਕਰੀ ਪਾਸ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਦਾਲਤ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਪੀਲੀ ਫਰਮਾਨ ਦੇ ਉਲਟ ਕਿਸੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ^ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ, ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਆਰਡਰ 20 ਨਿਯਮ 14 (1) ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰੇ।

(7) ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਿੱਧੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਇਹ ਉਚਿਤ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਪਿਛਲੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਤਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਬਾਰ 'ਤੇ ਪਾਰਟੀਆਂ. ਬਾਲਮੁਕੰਦ ਬਨਾਮ ਪੰਚਮ (4) ਵਿੱਚ, ਡਿਕਰੀ-ਧਾਰਕ ਨੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਪੈਸੇ ਵਿੱਚੋਂ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਲਾਗਤ ਦੀ ਰਕਮ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਈ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫਰਮਾਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਪੈਸਾ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਖਰਚਿਆਂ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਉਲਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਪ੍ਰੀ-ਐਪਟਰ ਨੇ ਉਸ ਰਕਮ ਦਾ ਸ਼ੁੱਧ ਬਕਾਇਆ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜੋ ਅਪੀਲੀ ਡਿਕਰੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਕੁੱਲ ਰਕਮ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ। ਵਿਕਰੇਤਾ ਦੀ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਟਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪੂਰੇ ਵਧੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਪੈਸੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਐਪ - ਪੈਲੇਟ ਡਿਕਰੀ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। *ਭਗਵਾਨਾ ਬਨਾਮ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥ ਗੋਨੀ ਅਤੇ ਹੋਰ (5)*, *ਲਗਭਗ ਬਾਲਮੁਕਾਰਤ ਦੇ ਕੇਸ (4)* (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਸਮਾਨ ਸਨ। ਲਾਹੌਰ ਦੀ ਮੁੱਖ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਬਾਲਮੁਕਾਰਤ ਦੇ ਕੇਸ (4) ਵਿੱਚ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ, ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਖਰਚਿਆਂ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਫਰਮਾਨ, ਜੋ ਕਿ ਡਿਕਰੀ-ਧਾਰਕ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫਰਮਾਨ ਦੀ ਕਾਫ਼ੀ ਪਾਲਣਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਵਿਕਰੇਤਾ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਲਾਗਤਾਂ ਦੀ ਵਜ਼ੂਲੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ।

(8) ਇਹ ਇਕੱਲਾ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਕਿਉਂ ਜੌਹਨਸਟੋਨ, ਸੀ.ਜੇ. ਨੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਤੱਥ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਡਿਕਰੀ-ਧਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਬਾਹਰ 1€0 ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਪੈਸੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ। *ਅਬੁਲ ਫੱਤਿਹ ਬਨਾਮ ਫਤਿਹ ਅਲੀ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (6)* ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਨਿਰਣੇ-ਕਰਜ਼ਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। *ਅਬੁਲ ਫਤਿਹ ਦੇ ਕੇਸ (6)* ਵਿੱਚ ਜੌਹਨਸਟੋਨ, ਸੀ.ਜੇ. ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ, *ਭੋਲੂ ਰਾਮ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਕਰਫੱਈਆ ਪੁੱਤਰ ਮਾਰੇ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (7)* ਵਿੱਚ ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ, ਜੇ. ਦੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਹੁਣ ਵਧੀਆ ਕਾਨੂੰਨ ਨਹੀਂ ਹਨ। *ਭੋਲੂ ਰਾਮ ਦੇ ਕੇਸ (7)* ਵਿੱਚ, ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਪੈਸਿਆਂ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਲੋੜੀਂਦੀ ਪਾਲਣਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰੀ- ਐਪਸਨ ਡਿਕਰੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਆਰਡਰ 20 ਨਿਯਮ 14(1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

(4) ILR 10 ਸਾਰੇ। 400

(ਆਰ) 56 ਪੀਆਰ 1910.

(6) ਏਆਈਆਰ 1916 ਲਾਹ. 249.

(7) ਏਆਈਆਰ 1963 ਪੀ.ਬੀ. 133.

ਕਿ ਆਰਡਰ 21 ਦੇ ਨਿਯਮ 2 ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ (3) ਨੂੰ ਪੂਰਨ ਜਾਬ ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਗੈਰ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ ਨਾਲ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ।

(9) ਪਹਿਲਾ ਮਾਮਲਾ ਜਿਸ 'ਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਨੂੰਈਆ ਲਾਈ ਬਨਾਮ ਮੁਹੰਮਦ ਸ਼ਾਫ਼ਤ ਖ਼ਾਨ (1) ਵਿੱਚ ਚੀਵਿਸ, ਜੇ. ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹੈ। iv ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਵਾਲ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਸਵਾਲ ਤੋਂ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰਾ ਸੀ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਡਿਕਰੀ ਧਾਰਕ ਦੁਆਰਾ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਡਿਕਰੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਰਕਮ ਤੋਂ ਇੱਕ ਆਨਾ ਘੱਟ ਪਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਮੁਦਈ -

Nazar Singh v. Munshi Singh (Narula, J.)

ਡਿਕਰੀ-ਧਾਰਕ ਨੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਆਰਡਰ 20 ਨਿਯਮ 14 ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਡਿਕਰੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਡਿਵੀਜ਼ਨਲ ਜੱਜ ਨੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਦੀਵਾਨੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਧਾਰਾ 151 ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 151 ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਅਧੀਨ ਡਿਕਰੀ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪੂਰੀ ਰਕਮ ਡਿਕਰੀ-ਧਾਰਕ ਦੁਆਰਾ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। *ਕਨੂੰਈਆ ਲਾਈ ਦੇ ਕੇਸ (1)* ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਮੁੱਖ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ * ਹੈ, ਇਸ ਲਈ, ਤੁਰੰਤ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਢੁਕਵਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ।

i- ~ : ; .
v'

(10) *ਅਜੋਧਿਆ ਪ੍ਰਸਾਦ ਬਨਾਮ ਗੋਬਿੰਦ ਪ੍ਰਸਾਦ (2)* ਵਿੱਚ ਅੱਲਾ ਬੁਰਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਮਝੌਤਾ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਡਿਕਰੀ ਵਿੱਚ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪੈਸੇ ਵਿਕਰੇਤਾ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਸਨ ਜਾਂ ਟੈਂਡਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਸਨ, ਅਤੇ ਇਹ ਸਿਰਫ ਵਿਕਰੇਤਾ ਦੁਆਰਾ ਇਸਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ 'ਤੇ ਸੀ ਕਿ ਇਸਨੂੰ ਤੀਹ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਡਿਕਰੀ-ਧਾਰਕ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਵਿਕਰੇਤਾ ਨੂੰ ਪੈਸੇ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੇ ਸਨ, ਪਰ ਉਸ ਨੇ ਤੀਹ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸਿੱਧਾ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ, ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ, ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ, ਉਪਰੋਕਤ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਡਿਕਰੀ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅੱਗੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਵਿਕਰੇਤਾ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ, ਡਿਕਰੀ-ਧਾਰਕ ਪੈਸੇ ਨਾਲ ਮੌਜੂਦ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ; ਕਿ ਕੋਰਟ ਅਫਸਰ ਨੇ ਡਿਕਰੀ ਧਾਰਕ ਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ ਪਰ ਉਹ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਅਤੇ ਉਸੇ ਦਿਨ ਡਿਕਰੀ ਧਾਰਕ ਨੇ ਵਿਕਰੇਤਾ ਨੂੰ ਪੈਸੇ ਦੇਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਕੇਸ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਟਰ ਨੇ ਫਰਮਾਨ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਅਣਦੇਖੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਜਮਾਂ ਕਰਵਾ ਕੇ ਫਰਮਾਨ ਦਾ ਫਲ ਵੱਢਣ ਦਾ ਕੋਈ ਹੱਕ ਨਹੀਂ

ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੈਸੇ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਕਰੇਤਾ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਰਕਮ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਟਰ ਨੂੰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ।

(11) ਅਗਲਾ ਕੇਸ ਜਿਸ 'ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਕੇ.ਐਲ. ਸਚਦੇਵਾ ਨੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਕਾਲੀ ਚਰਨ ਬਨਾਮ *ਰਵੀ ਦੱਤ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (8)* ਵਿੱਚ ਟੇਕ ਚੰਦ, ਜੇ. ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੀ। ਉਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਡਿਕਰੀ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਆਖਰੀ ਦਿਨ ਤੱਕ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਟਰ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੈਸੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖੇ ਸਨ ਜਾਂ ਟੈਂਡਰ ਨਹੀਂ ਸਨ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਆਖਰੀ ਦਿਨ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਦਿਨ ਇੱਕ ਵੈਧ ਟੈਂਡਰ ਨਹੀਂ ਬਣਿਆ। ਇਹ ਦੋਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਕਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਟੈਂਡਰਕਰਤਾ ਨੂੰ ਪੈਸੇ ਮੌਜੂਦ ਅਤੇ ਤਿਆਰ ਹੋਣ ਅਤੇ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ *ਦੇਸ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਦੇਸ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ (9)* ਵਿੱਚ ਪੀ.ਸੀ ਪੀਡਿਤ, ਜੇ. ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਕ ਵਕੀਲ ਨੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਕੇਸ ਮੌਜੂਦਾ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਸੁਲਝਾਉਣ ਲਈ ਢੁਕਵਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਕਿਸੇ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕੋਲ ਪੂਰੇ ਪੈਸੇ ਨਹੀਂ ਸਨ ਜਾਂ ਉਸ ਨੇ ਟੈਂਡਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਧਿਰਾਂ ਦਾ

ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਕੇਸ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲ ਲਾਂਟ ਦੁਆਰਾ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਲੋੜੀਂਦੀ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਵਿੱਚ ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਾਂ ਤਾਂ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪੂਰੀ ਰਕਮ ਦਾ ਟੈਂਡਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਦੀ ਘਾਟ ਸੀ। ਇੱਕ ਕੇਸ ਜੋ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲਤਨ ਨੇੜੇ ਹੈ, ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ *ਸੁਖਪਾਲ ਸਿੰਘ* ਬਨਾਮ *ਅਬਦੁਲ ਰਹਿਮਾਨ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ* (10) ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸ਼ਨ ਫਰਮਾਨ ਨੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਤੀਹ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਵੈਂਡੀਜ਼ ਦੇ ਕਰਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਾਉਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ। ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਡਿਕਰੀ-ਧਾਰਕ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਬਾਹਰ ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ। ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਹਾਈਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਵੈਂਡੀਜ਼ ਦੀ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਸਨੇ ਫਰਮਾਨ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਰੋਕਣਾ ਬੇਤੁਕਾ ਹੋਵੇਗਾ।

(12) *ਸੂਰਜਮਲ* ਬਨਾਮ *ਭੇਰੂਲਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ* (11) ਵਿੱਚ ਰਾਜਸਥਾਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੁਝ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਸਵਾਲ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਫਰਮਾਨ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਭੁਗਤਾਨ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ

(8) 1957 PLR 204.

(9) 1968 PLR 81.

, (10) ਏਆਈਆਰ 1921 ਸਾਰੇ. 159.

(11) ਏਆਈਆਰ 1958 ਰਾਜ. 311,

ਲਿਖਿਆ. ਨਾ ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦਫਤਰ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਵਿਦਵਾਨ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਨੇ ਹੁਕਮਾਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਤਰੀਕ ਰੱਖੀ। ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦਫਤਰ ਦੁਆਰਾ "ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੀ ਜ਼ਿਮੇਵਾਰੀ 'ਤੇ" ਸ਼ਬਦ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਜਾਪਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਸਿਰਫ ਚਾਰ ਦਿਨ ਬਾਕੀ ਸਨ ਅਤੇ ਖਜ਼ਾਨੇ ਵਿੱਚ ਅਸਲ ਭੁਗਤਾਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਦਲੀਲ ਅੱਗੇ ਵਧ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਜਾਣ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਉਣਾ ਅਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਦੂਜੇ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਹਿਲਮਦ ਦੇ ਪਾਠਕ ਨੇ ਉਸ ਸਮੀਕਰਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਕੀ ਕਿਹਾ ਸੀ, ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਇਕੋ ਇਕ ਹੋਰ ਸੰਭਾਵੀ ਇਰਾਦਾ ਜਿਸ ਨੇ ਇਹ ਨੋਟ ਬਣਾਇਆ ਸੀ ਜੋ ਮੇਰੇ ਲਈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੁਝਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਦਫਤਰ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਈ ਜ਼ਿਮੇਵਾਰੀ ਨਹੀਂ ਲੈ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਨਿਆਂਇਕ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਜ਼ਿਮੇਵਾਰੀ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਨਿਆਂਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਲਈ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ, ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਉਹ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਸਹੀਤਾ ਦੀ ਜ਼ਿਮੇਵਾਰੀ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ 'ਤੇ ਛੱਡ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮੈਂ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਹੁਕਮ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਸਨ, ਤਾਂ ਉਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾ 'ਤੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਦਰੁਸਤੀ ਲਈ ਜ਼ਿਮੇਵਾਰੀ ਤਬਦੀਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਜੇਕਰ ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦਫਤਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਡਿਊਟੀ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਿਭਾਈ ਹੁੰਦੀ, ਤਾਂ ਕੇਸ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ ਅਤੇ ਅਰਜ਼ੀ ਜਾਂ ਤਾਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾਉਣੀ ਸੀ ਜਾਂ ਉਸ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਦੇ ਨਾਲ ਵਾਪਸ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ। ਇਸ ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਉਪਰੋਕਤ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਪੇਟੈਂਟ ਹੈ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦਫਤਰ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਨਾ ਕਿ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਨਾਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਲੋੜੀਂਦੀ ਸਾਈਟ ਡਿਪਾਜ਼ਿਟ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ। ਅਦਾਲਤ।

(15) ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਲਈ ਕੋਡ ਵਿੱਚ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਜਾਲ ਬਣਾਉਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤਾਂ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਜਾਂ ਗਲਤੀਆਂ ਦੇ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣ ਵਾਲੇ ਕੰਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਫਸਣ ਲਈ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। *ਜਗਤ ਧੀਸ਼ ਭਾਰਗਵ* ਬਨਾਮ *ਜਰੂਹਰ ਲਾਈ ਭਾਰਗਵ ਅਤੇ ਹੋਰ (13)* ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾਕਾਰ ਆਪਣੇ ਫਰਜ਼ਾਂ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿਖਾਈ ਗਈ ਅਣਗਹਿਲੀ ਜਾਂ ਅਣਗਹਿਲੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। *ਜੰਗ ਸਿੰਘ* ਬਨਾਮ *ਬਿਜ ਲਾਈ ਅਤੇ ਹੋਰ (14)* ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ, ਮੈਕਸਿਮ ਐਕਟਸ ਕਿਊਰੀ ਨੇਮੀਨੋਮ ਗਰੇਵਬਿਟ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਕਿਸੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਕੋਈ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਾਉਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। *ਜੰਗ ਸਿੰਘ ਦਾ ਕੇਸ (14)*, ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ

(13) ਏਆਈਆਰ 1961 ਐਸਸੀ 832.

(14) ਏਆਈਆਰ 1965 ਐਸਸੀ 1631

Nazar Singh v. Munshi Singh (Narula, J.)

ਪ੍ਰੀ-ਐਪੀਲੇਸ਼ਨ ਦਾ ਰਿਗਟ। ਫਰਮਾਨ ਨੇ ਪ੍ਰੀ-ਐਪੀਲੇਟਰ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਇਹ ਇੱਕ ਰੁਪਏ ਘੱਟ ਨਿਕਲਿਆ। ਇਹ ਕਮੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਚਲਾਨ ਭਰਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕਾਰਨ ਹੋਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਹ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣੀ ਪਈ। ਹਿਦਾਇਤੁੱਲਾ, ਜੇ., (ਹੁਣ ਸਿੱਖਿਅਤ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ), ਜਿਸ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਉਲਟਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਨੂੰ ਚੌਕਸ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾਕਾਰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇੱਕ ਫਰਮਾਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਉਸਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਇਹ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਆਪਣੇ ਉਪਕਰਣਾਂ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਛੱਡਦੀ, ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਸਹੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਅਦਾਲਤ ਕਿਸੇ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਦੁਆਰਾ ਮੰਗੀ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸਾਂਝੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਮੁਕੱਦਮਾਕਾਰ ਉਸ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਗਲਤੀ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾ ਸਕਦੀ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਖੁਦ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਹਿਦਾਇਤੁੱਲਾ, ਜੇ., ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਲਈ ਇਸ ਤੋਂ ਉੱਚਾ ਕੋਈ ਸਿਧਾਂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਕੰਮ ਕਿਸੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਅਤੇ ਇਹ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦਾ ਸੀਮਿਤ ਕਰਤੱਵ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਦੇਖਣਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਦਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ, ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਸ ਨੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਪਰ ਉਸ ਗਲਤੀ ਲਈ। ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ *ਜੰਗ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (14)* ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਦਾ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਉੱਤੇ ਸਿੱਧਾ ਅਤੇ ਪੂਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਕੇਵਲ ਤਾਂ ਹੀ ਜੇ ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਆਮ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ, ਦਫਤਰੀ ਰਿਪੋਰਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰੀ-ਐਪੀਲੇਟਰ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਵਿੱਚ ਅਜੇ ਚਾਰ ਦਿਨ ਹੋਰ ਸਨ, ਨੇ ਉਸ ਟੋਏ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਗਲਤੀ ਕਾਰਨ ਉਸਦਾ ਡਿੱਗਣਾ ਖੁਦ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਟੋਏ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢੇ। ਇਹ ਫਰਜ਼ ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਨਿਭਾਇਆ ਹੈ।

(15) ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਜਿਸ ਵੀ ਕੋਣ ਤੋਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇ, ਇਹ ਮੇਰੇ ਲਈ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਜਿਹਾ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗੈਰ-ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਵੇਰਵਿਆਂ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਦੇ ਨਾਲ ਸਿਰਫ਼ ਤਕਨੀਕੀ ਗੈਰ-ਪਾਲਣਾ ਲਈ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਦੋਂ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਗੈਰ-ਕਾਮ ਪਾਲਿਸੀ ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ। ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ ਇਸ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਰਚਿਆਂ ਸਮੇਤ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ, ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਰੋਕਦਾ ਹਾਂ।

Nazar Singh v. Munshi Singh (Narula, J.)

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਰਵਨੀਤ ਸਿੰਘ